

Sommarminnen 2009

När släktingar skriver om slakten eller om vår gemensamma hembygd, då värmer det lite extra i hjärtat. Bland våra författare vill jag bara nämna några som berikat vårt vetande.

Föreningens grundare, Hjalmar Berglund var en flitig författare som i Blekingeboken och i separata skrifter givit många läsare värdefullt stoff till eftervärlden. Björn Berglund har ökat våra kunskaper i vetenskapliga skrifter om vår forntid. Knut Andersson från Ungskär har i ett flertal tidskrifter berättat gamla skrönor och små mustiga berättelser om livet i skärgården för länge sedan. Vi hoppas att inom kort kunna återge dessa under rubriken "Knuts hörna". Den författare som roat mig allra mest är skriftställaren Karl Jacob Nilsson i Lösen, bördig från Sturkö. God humor är tidlös och Nilssons uppteckningar på mål är lika underhållande som när de skrevs för mer än hundra år sedan.

En annan "Karl-Jacob Nilsson-beundrare" som ärvt en liten strimma av hans förmåga är Ingrid Yllenius. Hon skriver med hjärtat och hon har flera gånger anlitats för att referera våra släktmöten på Långören. Om någon som var där inte helt och hållet känner igen sig, så beror det på att Ingrid ser på livet och vardagen med andra ögon än vi. På så sätt får vi krypa in i hennes tankevärld och uppleva en bit lokal historia. Följ med och njut!

Bertil Petersson

Sommaren kom. Vilken sommar! Den blev lång och härlig. Längtan till Torhamnslandet och Ytterön växte dag för dag. I gamla tider hade moster Ida tagit emot sin syster Ingrid's barnbarn sommartid under många år, tills de slutligen betraktade Ytterön som sin egen ö. De hade gått över "marken" till Idas stuga och lärt sig allt som var värt att känna till. De visste vilka två kor, som alltid gick tillsammans, och att man måste akta sig för den ena, som påstods vara lite lömsk. De lärde sig känna igen stenen med springan, där Ivan stoppat sina först tappade mjölkänder. Den kraftiga graniten omslöt dem där i säkert förvar.

Ju närmare de kom Idas hus, desto djupare lutade det sig in under oxelträdens grönska. Stora stenar uppepå berget bildade murar i något, som tidigare tjänat som svinstia. De hade fått lära sig att grisar minsann inte var några "grisiga" djur. De var mycket noga med att ha det rent och fint omkring sig. De var bland de renligaste djur som fanns. Och när där varit som finast, hade moster Ida till och med torkat av rutorna i de få fönster som fanns.

Från början hade barnen inte vetat särskilt mycket om sina äldre släktingar och deras historia. Så småningom hade de förstått, att de ingick i en släktkedja av människor som bott i den skärgård de lärt sig älska. Deras ö var inte den enda, men för dem förstås den viktigaste. Moster Ida och morfar Fritjof kände de väl, eftersom Fritjof flyttat till stan och bodde bara ett stenkast bort. Om vintrarna var det svårt för Ida att klara sig ensam på Ytterön, svårt halt som hon var efter en operation, där man låtit kapa av ett av hennes ben. Då bodde hon i stället i sin systerdotter Lisas hem, först på Pantarholmen, sedan på Drottning- och Hantverkaregatorna.

På Ytterön badade alla med förtjusning i Lönhamnsviken. De följde ibland med moster Ida på hennes väg upp mot sin utkiksplats, som låg lite högre än huset, och dit hon nu hade en rätt fin upptrampad stig att följa. Där hade hon ordnat en ganska bekväm sittplats. Hon såg ut över havet och mindes mycket hon hört om människor, som gått bort sig på svaga isar eller som ätits upp av vargar. Skräckhistorier fanns det många.

"Ja ä släkt mä så gott som varenda en på Sturkö," sa Fritjof en gång till Lisas yngsta dotter. Så sent som på femtiotalet, när hon och hennes man skaffat en Ford Anglia, åkte

de alla ut för att leta rätt på "Fritjofs lycka" och se den plats där hans barn vuxit upp. Det var spännande och härligt. Och det var underbart att höra talas om alla släktingar och se att de verkligen fanns.

I det sammanhanget var det roligt att höra också om "Putt", Lisas kusin och tidigare trädgårdsmästare på Sturkö. När han varit inne på torget i Karlskrona och sålt blommor och grönsaker, brukade han leta sig upp till Lisa och hennes familj, där han var säker på att få sig en kopp kaffe. "Di rike, di maur", sa han förnöjt, när han svalt sista kaffeskvätten. Om Putt bör man veta att han var totalt stendöv. Men han mindes hela melodier utantill och sjöng dem gärna och förvånande tonsäkert. Det var också han, som när Sturköbron byggts, planterade den full med sömntutor. Det måste ha varit en vacker syn.

Han var också något av en filur. Lisa och han brevväxlade ofta. När de träffades var det mest han som förde ordet. Oftast var det religiösa frågor som dryftades. För att hennes ord också skulle komma fram, måste hon skriva ned sina tankar. Hon blev överraskad en gång, när hon fick brev från tidningen Såningsmannen med tack för hennes inlägg i en debatt, som pågått i tidningen. "Putt" hade gjort om deras brev, som om de varit inlägg i debatten.

Den sommar som gick, och som många sett fram emot för att få veta mera ur vår egen släktsaga, var precis så fin som man kan vänta, när många glada människor får chansen att mötas i sol och vind bland vackra blommor. Något som verkligen hörde dit var ett fint föredrag av Kjell Öhman, som skrivit en mycket intressant bok, som handlade om Blasius König, borgmästaren i Ronneby. Vi blev alla beklämda, när det visade sig vid slutet av vårt möte, att nämnde författare avled på väg in till Torhamn.

Jag avslutar min lilla berättelse med några ord som jag tänkt ut som tröst efter detta sorgliga meddelande:

Må de svunna årens alla ljuva stunder
samlas i ett minne skimrande av ljus
som väcker glädje gång på gång.
Må vindens milda sus
bland blom i sommarfång
ge nya sköna ögonblick
av blomsterdoft och fågelsång

Ingrid Björkman-Yllenius